

XII. PETRUS ALBERTUS VAN DER PARRA, JEREMIAS VAN RIEMSDIJK, JAN SCHREUDER, HUIJBERT WILLEM VAN BAZEL, REYNIER DE KLERK, WILLEM HENDRIK VAN OSSENBERG, LOUIS TAILLEFERT, MICHIEL ROMP, MAURITS THEODORUS HILGERS EN WILLEM ARNOLD ALTING, BATAVIA 8 MEI 1765.

VOC 3102 (Kol. Arch. 2994), fol. 2908-2970.

([fol. 2908] De schepen van de tweede bezending Jerusalem en Vosmaar konden wegens het slechte weer begin januari 1765 niet beladen zijn. Ze waren op 20 januari gereed en konden wegens een hevige westenwind pas op 30 januari het anker lichten. Als gewoonlijk liepen ze in Straat Sunda vertraging op. De Hoge Regering hoopt dat bij de aankomst van deze brief diegene van 31 december 1764 met een nabriefje van 18 januari 1765 reeds lang door Heren XVII zal zijn ontvangen. Daarin werd bericht dat [fol. 2909] de Pijlswaard die verwacht werd, als naschip voor de kamers Hoorn en Enkhuizen was bestemd. Maar wegens het ongeluk met dit schip en de uitvoering van de bestellingen uit Nederland is besloten om de Westfriesland, waarmee deze brief gaat, voor de kamer Rotterdam te bestemmen. Nu volgen de belangrijkste gebeurtenissen sinds de generale missive van 31 december 1764.

AMBON

Over Ambon valt slechts te melden dat de schepen daarheen te Batavia en op Java's Oostkust met 580 lasten rijst zijn beladen.

BANDA

De Oosterbeek is met enige pakken textiel, en goederen voor de handel en huishouding uit Batavia naar Banda vertrokken. Dit schip zou uit Surabaya en Gresik 250 lasten rijst meenemen, maar voor de tweede haven sloeg het van zijn ankers, raakte het lek op de banken, [fol. 2910] maakte 10 voet water en is vervolgens door de gezagvoerders aan de grond gezet. Onder toezicht van het bestuur op Java's Oosthoek is de Oosterbeek gelost en de textiel ter voorkoming van schade gedroogd. Het bestuur op Java's Oostkust schreef op 12 maart 1765 dat dit schip wel weer in het water gebracht kon worden en voor herstel naar Batavia gebracht. Maar het bleek later toch geheel onherstelbaar te zijn en daarom zal de romp ter plaatse worden verkocht en de overige uitrusting weer gebruikt worden. Toen het uit de brief uit Semarang van 24 januari 1765 voor het eerst was gebleken dat het onzeker was, dat de Oosterbeek zijn reis kon voortzetten, is op 5 februari besloten om de Wildrijk met rijst naar Banda te zenden, zodat daar menselijker wijs geen gebrek aan zou zijn. [fol. 2911] Dit schip kon op die route nog wel varen en was het enige dat snel kon vertrekken. Het slaagde erin op 22 februari uit Surabaya te vertrekken met de contanten, de gedroogde pakken textiel, levensmiddelen en andere goederen uit de Oosterbeek en 200 last rijst. Dit komt samen wat met andere schepen werd vervoerd op 860 last. Wegens de nog krachtige westenwind meende het bestuur te Surabaya dat de Wildrijk Banda nog wel zou bereiken. Op 10 februari was de Rebecca Jacoba al van Java's Oosthoek vertrokken, nadat de fokkemast door blikseminslag zwaar was beschadigd, maar door het aanbrengen van ondersteunende wangen was hersteld. Met de Wildrijk en de Rebecca Jacoba gingen 48 militairen en 20 matrozen van de Oosterbeek mee naar Banda. Wegens het stormachtige weer vertrok de Zuid-Beveland pas op 4 februari uit Batavia direct naar Banda met van de gevraagde 300 militairen maar 120, waarmee het totaal op 168 komt. Dat was het grootste aantal dat gerecruteerd kon worden. [fol. 2912] De kleinere schepen naar Banda bleven niet zonder ongelukken. De sloep Vrede beladen met stenen en Chinese planken liep al bij Japara op de klippen, maar het houtwerk en een gedeelte van de goederen zijn gered. De opperstuurman